

Viestintäyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 49/18

Luxemburgissa 17.4.2018

Tuomio yhdistetyissä asioissa C-195/17, C-197/17–C-203/17,
C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17–
C-286/17 ja C-290/17–C-292/17
Helga Krüsemann ym. v. TUIfly GmbH

Yllättävää rakenneuudistusilmoitusta seurannut lentomiesthistön villi lakko ei ole poikkeuksellinen olosuhde, jonka nojalla lentoyhtiö voi vapautua korvausvelvollisuudestaan lennon peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästyksen tapauksessa

Riskit, jotka aiheutuvat tällaisiin toimenpiteisiin liittyvistä sosiaalisista seurauksista, liittyvät asianomaisen lentoliikenteen harjoittajan tavanomaiseen toimintaan

Saksalaisen lentoyhtiö TUIflyn johto ilmoitti yllättäen 30.9.2016 henkilöstölleen yrityksen rakenneuudistussuunnitelmasta. Tämä ilmoitus johti siihen, että noin viikon ajan lentohenkilöstö jäi sairauslomalle työntekijöiden itsensä antaman kehotuksen johdosta. Poissaolo-osuus sairauden vuoksi, joka tavallisesti on 10 prosenttia, oli 1.–10.10.2016 ohjaamohenkilöstön osalta jopa 89 prosenttia ja matkustamohenkilöstön osalta jopa 62 prosenttia. TUIflyn johto ilmoitti 7.10.2016 illalla henkilöstölleen, että työntekijöiden edustajien kanssa oli päästy sopimukseen.

Tämän villin lakon vuoksi useita TUIflyn lentoja peruutettiin tai niiden saapuminen viivästy vähintään kolme tuntia. Koska TUIfly katsoi, että kyse oli lentomatrustajien oikeuksia koskevassa unionin asetuksessa¹ tarkoitetuista poikkeuksellisista olosuhteista, se kieltäytyi maksamasta asianomaisille matkustajille siinä säädettyjä korvauksia (lennon pituuden mukaan 250, 400 tai 600 euroa). Amtsgericht Hannover ja Amtsgericht Düsseldorf (Hannoverin ja Düsseldorfin paikalliset alioikeudet, Saksa), joiden molempien käsiteltäväksi oli saatettu kanteita, joissa vaaditaan näiden korvausten maksamista, kysyvät unionin tuomioistuimelta, kuuluuko se, että lentomiesthistöstä merkittävä osa on spontaanisti poissa työstä eli villissä lakossa, käsitteen ”poikkeukselliset olosuhteet” alaan siten, että lentoyhtiö voisi vapautua korvausvelvollisuudestaan.

Unionin tuomioistuin vastaa tänään antamassaan tuomiossa tähän kysymykseen kieltävästi: se, että lentomiesthistöstä merkittävä osa on spontaanisti poissa työstä (pääasioissa kyseessä olevan kaltaisessa villissä lakossa) ja tämä johtuu lennosta vastaavan lentoliikenteen harjoittajan yllättäen antamasta yrityksen rakenneuudistusta koskevasta ilmoituksesta, sellaisen kehotuksen jälkeen, jota eivät antaneet yrityksen työntekijöiden edustajat vaan spontaanisti itse työntekijät, jotka jäivät sairauslomalle, ei kuulu käsitteen ”poikkeukselliset olosuhteet” alaan.

Unionin tuomioistuin muistuttaa, että asetuksessa säädetään kahdesta kumulatiivisesta edellytyksestä sille, että tapahtumaa voidaan pitää poikkeuksellisena olosuhteena: 1) se ei luonteensa tai alkuperänsä vuoksi liity lentoliikenteen harjoittajan toiminnan tavanomaiseen harjoittamiseen ja 2) se ei ole tämän tosiasiallisesti hallittavissa. Pelkästään se, että asetuksen perustelukappaleessa mainitaan, että tällaisia olosuhteita voi esiintyä erityisesti työtaistelutilanteessa, ei merkitse, että lakko välttämättä ja automaattisesti olisi korvausvastuusta vapauttamisen peruste. Päinvastoin on arvioitava tapauskohtaisesti, täyttävätkö edellä mainitut kaksi edellytystä.

Unionin tuomioistuin toteaa, että käsiteltävässä asiassa nämä kaksi edellytystä eivät täyty.

¹ Matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästyksen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 261/2004 (EUVL 2004, L 46, s. 1).

Ensinnäkin rakenneuudistukset ja uudelleenjärjestelyt kuuluvat yritysten tavanomaisiin liikkeenjohdollisiin toimenpiteisiin. Lentoliikenteen harjoittajat voivat siis tavanomaista toimintaansa harjoittaessaan joutua erimielisyyksiin ja jopa kiistoihin henkilöstönsä jäsenten tai tämän henkilöstön osan kanssa. Niinpä sen kaltaisessa tilanteessa, joka ilmeni TUIflyssa syyskuun lopussa ja lokakuun alussa 2016, riskien, jotka aiheutuvat tällaisiin toimenpiteisiin liittyvistä sosiaalisista seurauksista, on katsottava liittyvän asianomaisen lentoliikenteen harjoittajan tavanomaiseen toimintaan.

Toiseksi ei voida katsoa, että tässä asiassa kyseessä oleva villi lakko ei olisi TUIflyn tosiasiallisesti hallittavissa. Paitsi että tämä villi lakko sai alkunsa TUIflyn päätöksestä, se päättyi huomattavasta poissaolo-osuudesta huolimatta TUIflyn työntekijöiden edustajien kanssa 7.10.2016 tekemän sopimuksen johdosta.

Unionin tuomioistuin huomauttaa vielä, että sillä, että kyseessä olevaa työtaistelutoimenpidettä on sovellettavan saksalaisen työ- ja sosiaalilainsäädännön mukaan pidettävä villinä lakkona, koska sitä ei virallisesti pannut alulle ammattijärjestö, ei ole merkitystä käsitteen ”poikkeukselliset olosuhteet” arvioinnissa.

Siitä, että tehtäisiin ero sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan laillisten ja toisaalta laittomien lakkojen välillä sen ratkaisemiseksi, onko niitä pidettävä lentomatrustajien oikeuksia koskevassa asetuksessa tarkoitettuina poikkeuksellisina olosuhteina, seuraisi, että matrustajien oikeus korvaukseen tehtäisiin riippuvaiseksi kunkin jäsenvaltion omasta työ- ja sosiaalilainsäädännöstä, mikä horjuttaisi tämän asetuksen tavoitteita matrustajien suojelun korkean tason ja sen varmistamiseksi, että lentoliikenteen harjoittajat toimivat unionin alueella yhdenmukaistetuilla ehdoilla.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106